

BEZPIECZEŃSTWO FINANSÓW OSOBISTYCH

Która forma korzystania z własnych pieniędzy jest bezpieczniejsza: pieniądź gotówkowy czy pieniądź elektroniczny?

KLASA 1C

Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Mickiewicza w Piastowie



Pieniądź gotówkowy

Gotówka za

- powszechny sposób płacenia za zakupy w Polsce
- sytuacja kryzysowa - brak możliwości zapłaty przez internet - brak prądu, brak internetu
- pieniędzmi fizycznymi zapłacimy praktycznie wszędzie
- piastowski McDonalds wprowadził gotówkomaty - młodsze dzieci mają tylko gotówkę
- przyzwyczajenie starszych osób do gotówki
- zbyt wysoka temperatura wpływa na urządzenia - nie działa terminal do płatności
- gotówka brak śladu elektronicznego - brak zbierania danych o nas
- są miejsca, osoby, usługi za które lub którym możemy zapłacić tylko gotówką
- duża świadomość wydatków i ubytków w portfelu – fizycznie widzimy ile rzeczywiście mamy pieniędzy i jak znikają one z portfela
- gubiąc gotówkę, gubimy tylko tyle ile jest w portfelu
- rozwój umiejętności liczenia i myślenia o finansach
- przemyślane zakupy – widzę, że płacę
- nigdy nie wydasz więcej niż masz
- sprawdzanie rzeczy przy zakupie – brak odsyłania niepasujących zakupów
- sprzedawcy ponoszą opłaty za korzystanie z kart – jeżeli niskie kwoty wolą gotówkę
- minimalizuje ryzyko padnięcia ofiarą cyberprzestępców
- płatności gotówkowe to nie tylko wykorzystanie monet czy banknotów, ale również: czeków podróżnych, czeków gotówkowych, przekazów pocztowych, przekazów pieniężnych, wpłat gotówki na rachunek bankowy, gotówkowej płatności za pobraniem.
- nieponoszenie dodatkowych opłat. Abonament za kartę, opłata za wznowienie, prowizje – płacąc gotówką brak. Nie narazisz się też na żadne błędnie naliczone opłaty, o które musiałbyś potem walczyć z bankiem.
- Płacenie gotówką to też bardzo proste regulowanie rachunków od ręki i bez obawy
- pieniądze gotówkowe trudno podrobić i sfałszować – mają wiele zabezpieczeń
- pieniądź gotówkowy jest dłużej w użyciu i ludzie więcej wiedzą o tym jak się chronić, uważają bardziej na „realny” pieniądź
- ewentualna totalitarna władza może blokować konta osobom niewygodnym politycznie - osoba ta zostaje bez środków do życia
- małolaty płacą gotówką
- nie wszyscy przekonali się jednak do kart, bo choć są wygodne, sprawiają też kłopoty. Trzeba ich pilnować, troszczyć się, by za dużo nie kosztowały, a w przypadku kart kredytowych dodatkowo pamiętać o terminach spłat (za ich przekroczenie są wysokie kary). Po drugie, nie

do wszystkiego i nie dla każdego (podobnie zresztą jak telefon) karta się nadaje. O ile zakupy rzeczywiście coraz częściej opłacamy kartami, to jest jeszcze istotna funkcja pieniądza, przy której się nie sprawdzają: to tezauryzacja naszego majątku.

- coraz więcej rodaków (obecnie co dziesiąty) trzyma swoje oszczędności w gotówce, a już co trzeci z badanych deklaruje, że chce odkładać „na czarną godzinę”. Zbrojne konflikty za granicą, zagrożenie terroryzmem, fala uchodźców w Europie, zawirowania polityczne w kraju, mocno rozbieżne oceny perspektyw gospodarczych Polski – wszystko to wzmacnia nasze poczucie niepewności, a część obywateli skłania do wyboru gotówki, choćby w miejsce ciągle najbardziej popularnych, ale też coraz niżej oprocentowanych bankowych lokat.
- 20 mln klientów ma umowy umożliwiające korzystanie z bankowości internetowej, jednak tylko niewiele ponad połowa rzeczywiście loguje się w serwisach transakcyjnych. Reszta nie potrafi albo nie chce w ten sposób obsługiwać swoich rachunków.
- liczba kart płatniczych w Polsce przekroczyła już 33 mln, aż 60 proc. pytanym przez TNS zdarza się wpłacać lub wypłacać pieniądze w placówkach. Natomiast jedna czwarta chodzi do banków, aby zlecać przelewy, mimo że można to za darmo zrobić przez Internet.
- Są miejsca w których zapłacimy tylko gotówką: rynki, bazy
- Wrzucane są do dziecięcych skarbonki, wiele też pozostaje w handlu, także bazarowym
- Mimo rozwoju obrotu bezgotówkowego zamówienia na drobny bilon nie maleją, bo handlowcy lubią podawać ceny z końcówką 99 czy 98 gr.

Internet przeciw

- oszustwa internetowe: fishing, niebezpieczne linki
- zgubienie karty naraża nas na utratę wszystkich środków
- wyłudzenia danych
- ukryte opłaty na koncie i przy transakcjach
- linki przekierowujące do dodatkowych opłat
- sms z małą kwotą do zapłaty wyłudza dane
- przenośny terminal czytający dane z karty albo z telefonu
- brak internetu brak dostępu do pieniędzy
- zgubienie karty – wypłaty do 100 zł bez pinu – utrata dużych pieniędzy
- aplikacje na telefon – dostęp do konta
- niesprawdzanie kwoty na terminalu i płacenie
- korzystanie z internetu mimowolnie tworzy ślady finansowe
- zbieranie danych, wykorzystanie w nieznanym sposób
- mało kto na bieżąco sprawdza, ile pieniędzy w danym dniu wydał
- na ataki cyberprzestępców narażeni są użytkownicy internetu, korzystający z niezabezpieczonych komputerów, telefonów czy publicznego Wi-Fi przy transakcjach finansowych
- awaria terminali – brak możliwości zapłaty
- coraz nowsze i różne sposoby wyłudzenia pieniędzy elektronicznych podczas transakcji, gier, korzystania z portali
- włamanie na konto pozwala złodziejowi okraść właściciela ze wszystkich oszczędności
- bardzo wiele i różnorodnych możliwości oszustw, których nie jesteśmy w stanie zauważyć
- konta mogą posiadać dzieci od 13 roku życia i to subkonto przy koncie rodzica – gotówkę używać może każdy
- koszty obsługi bezgotówkowej nie są niskie – to oprogramowanie, zabezpieczenia, przesył danych, urządzenia do przyjmowania płatności. Okazuje się, że koszty społeczne w przeliczeniu na jedną transakcję są w przypadku płatności bezgotówkowych większe niż przy gotówce.

BEZPIECZEŃSTWO FINANSÓW OSOBISTYCH

Która forma korzystania z własnych pieniędzy jest bezpieczniejsza: pieniądź gotówkowy czy pieniądź elektroniczny?

Ambasadorzy Edukacji Ekonomicznej 8c

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Zbigniewa Gęsickiego „Juno” w Piastowie



Pieniądź elektroniczny

Internet za

- dobre zabezpieczenia: silne hasła, tokeny, kody weryfikujące
- łatwość przesyłanie pieniędzy – szybkie przelewy, łatwość przesyłania pieniędzy np., rodzice dzieciom, kolega koledze itp
- płatności telefonem, przesyłanie na numer telefonu natychmiast
- zakupy zagranicą – łatwe korzystanie z różnych walut
- aplikacje na telefon – dostęp do konta non stop
- możliwość obejrzenia każdej transakcji
- potwierdzenie każdej transakcji jest korzystne dla użytkownika np. przy reklamacji, zwrotach
- płatności bezdotykowe – zdrowie
- karta albo telefon – niewielki rozmiar a można przenosić dużo pieniędzy – zabranie samej karty jest dużo poręczniejsze niż posiadanie pliku pieniędzy.
- moneyback, czyli zwrot środków na konto za dokonywane transakcje w określonym procencie płatności, darmowa karta za płatności kartą – oferta banków
- zbieranie danych zakupów to budowanie pozytywnej historii kredytowej na przyszłość, gdy będziemy chcieli z niego skorzystać
- przy ubezpieczeniu konta można odzyskać skradzione pieniądze – rejestrowane są wszystkie transakcje – stały monitoring po zalogowaniu na konto bankowe powoduje, że możliwe staje się namierzenie sprawcy
- trudno zgubić pieniądze elektroniczne – kartę blokujemy
- zastrzeżenie karty kończy kradzież pieniędzy
- możliwość stałego monitorowania konta
- prawo przedsiębiorców – wykonując działalność gospodarczą, wartość jednorazowej transakcji nie może przekroczyć 15 tys. zł. W innym wypadku powinna ona nastąpić za pośrednictwem rachunku płatniczego.
- Nie trzeba wydawać reszty – kartą, blikiem płacimy równo tyle ile potrzeba
- banknoty i monety można fałszować
- mało osób umie hakować konta plus duże bezpieczeństwo systemów bankowych
- szybsze transakcje
- bezpieczne dla zdrowia transakcje bezgotówkowe
- świadomy użytkownik pieniądza elektronicznego jest bezpieczny w finansach (mocne hasło, uważne czytanie, zainteresowanie bezpieczeństwem, aktualizacja informacji, używanie kodów, tokenów, zachowanie tajemnicy
- kupowanie bez wychodzenia z domu

Gotówka przeciw

- dokonując transakcji gotówkowych, przedsiębiorcy muszą uważać na limit tego typu transakcji 15 000 zł
- noszenie ze sobą dużych kwot pieniędzy – brak wygody, nieporęczne i niebezpieczne, gdyż rzuca się w oczy
- pieniądze w portfelu może zabraknąć gdy trafi nam się okazyjny zakup
- przy zgubieniu gotówki brak możliwości odzyskania, w przypadku portfela z pieniędzmi zazwyczaj stracilibyśmy całą sumę bezpowrotnie, trafiając na nieuczciwego znalazcę
- płacimy w sklepie – brak możliwości udowodnienia jaki banknot podało się kasjerowi – długotrwała procedura sprawdzania na kamerach
- zużycie pieniędzy gotówkowych – koszty wymiany i produkcji
- pod koniec 2020 roku w obiegu była gotówka o wartości ok. 304 miliardów złotych. Wydrukowanie i bicie takiej ilości banknotów i monet, ich transport, ochrona, liczenie oraz wszystkie inne koszty z tym związane sięgają kilkunastu miliardów złotych rocznie.
- szara strefa w polskiej gospodarce – przepływ gotówki z ręki do ręki transakcja gotówkowa, w przeciwieństwie do zapłaty kartą czy przelewem, nie pozostawia śladów, co czasem może mieć znaczenie m.in. dla osób próbujących unikać płacenia podatków czy prowadzących działalność w szarej strefie – straty dla państwa i dla ludzi uczciwych
- płacenie gotówką jest niemile widziane – wydawanie reszty, gdy brak drobnych
- niehigieniczne
- gotówki się nie przyjmuje, aby ograniczyć rozpowszechnianie się COVID-19
- Według wyliczeń NBP zakupy do wartości ok. 35 złotych bardziej opłaca się (mowa o kosztach społecznych) płacić gotówką. Ale im drożej, tym bardziej te koszty rosną. Już płatność rzędu 60 złotych generuje koszt ok. 97 groszy w przypadku gotówki, 75 groszy przy płatności kartą debetową i ok. 93 groszy w przypadku karty kredytowej
- leżąc w sejfie traci na wartości przez inflację
- wysoka cena – dużo gotówki bez zabezpieczenia trzeba nosić przy sobie
- kłopot z wydawaniem reszty w sklepie – trzeba mieć drobne
- łatwo można ją zgubić i w takim wypadku szanse na jej odzyskanie są niemal zerowe
- gotówka sama w sobie jest mało praktyczna i łatwo może ulec zniszczeniu
- Trudniej śledzić wydatki. Jeżeli prowadzisz domowy budżet, to każdy pojedynczy wydatek będziesz musiał wprowadzić ręcznie. Z jednej strony jest to trochę dodatkowej pracy, a z drugiej strony jest to dodatkowe ryzyko, że o czymś zapomnimy
- Nie wiadomo co się wcześniej działo z tymi pieniędzmi. Każdy banknot i każda moneta przechodziły wcześniej przez wiele rąk. Pewnie nie wszystkie z nich były czyste
- To po prostu nie jest wygodne. Ja osobiście nie lubię nosić przy sobie gotówki, ani płacić w ten sposób. Gotówka kojarzy mi się z pośpiesznym szukaniem odliczonej kwoty przy kasie, z rozerwanym portfelem przy kieszonce na monety (prędzej czy później zawsze puszczają tam jakieś szwy i monety wysypują się z portfela kiedy i którądy chcą – z każdym portfelem miałem ten problem) i nadmiarem „miedziaków”, z którymi nie wiadomo co zrobić